

A polgármesteri hivatal megbízásából november elején kezdődött meg a Székelytámadt vár falainak restaurálási munkálata. A fal több oldalon is súlyosan sérült és omlásveszélyessé vált. A legrosszabb állapotban a Bánffy-bástya és a Telegdy-bástya közötti felület van, így itt kellett legsürgősebben beavatkozni.

A restaurálás egyelőre csak a további romlás megfékezését szolgálja, illetve a leomlott kövek visszahelyezését, pótlását.

A restaurálás megkezdése után váratlan dolgokra bukkantak a munkálatot végző szakemberek. A vár falán olyan lőrések és ágyúállások váltak láthatóvá, amiről a történészeknek sem volt tudomása. Illetve több száz éves gerendadarabokat is kisedtek a falból.

Sófalvi András, történész tájékoztatót, hogy a fal restaurálását megelőzően nem voltak falkutatások, ezért új és meglepő dolgok kerültek elő. Olyan ágyúlőrés és gerendafészkek lettek láthatóak, amelyeknek funkciója egyelőre nem teljesen tisztázott.

Többágú lőrés is vannak, amik Sófalvi szerint azt sejtetik, hogy a fal belső részén egy kazamata rendszerrel lehet számolni. A Bánffy-bástyán előkerülő lőrés már nem okoztak ekkora meglepetést, azt már eddig is tudták, hogy egy három szintes bástya volt, amelynek különféle lőrésai voltak több irányba történő kilövésre, illetve várfalak oldalozására. Ezeknek egy része most kezdett előkerülni, de jól látszanak a szinteket elválasztó gerendafészkek is.

Miből lesz a lőrés?

Laikus számára nem tűnik olyan bonyolultnak egy kőfal, így elgondolkodtató, honnan kerülnek elő ezek a lőrés.

Kérdésünkre Sófalvi elmondta, a várfal omlását már a használat ideje alatt meg kellett állítani, de a huszadik században is történetek javítások, amik nem feltétlenül voltak szakmailag korrektek. Így megtörténhetett, hogy oda is került cementes vakolat, ahová nem kellett volna.

A vár restaurálása során ezeket a vakolatokat el kell távolítani, de ez azzal is jár, hogy kutatásokat kell végezni. „Ez a restaurálás úgy kezdődött el, hogy nem voltak meg a megfelelő előkutatások, sem a külső falkutatás, sem a belső régészeti feltárás, ami esetleg a fal kiomlásának okát és a belső struktúráját megvilágítaná” – mondta Sófalvi, aki szerint, a

megfelelő előkutatás hiányában, a vár bármelyik részét megbontva, igencsak meglepő dolgokat találhatnak.

A munkálatokat részlegesen leállították, ugyanis a váratlanul előkerült lőrések restaurálására nem volt terv.

Miklós Zoltán, a múzeum igazgatója szerint nem feltétlenül a munkálatok leállításáról van szó, hanem az átcsoportosításáról.

Kazamata rendszer a várban

A restaurálást vezető cég munkatársai most a várfal egy másik részén végzik a felújítást. Volt ugyan egy előzetes felmérés, de ez nem terjedt ki a teljes mélységig, így abban nem szerepeltek a lőrések, ágyúállások és gerendafészek. Ezért elrendeltünk egy kutatást az általunk megjelölt falrészekben – közölte a múzeumigazgató.

Azt is elmondta, szakemberek vizsgálták meg az eddigi leleteket és az eredmények függvényében javasolták, hogy a várfal mely részein kellene még kutatásokat végezni ahhoz, hogy egy általános képet kapjanak arról, miként helyezkedtek el ezek a lőrések, és miként működhetett a belső kazamata rendszer. Eddig tíz lőrés, illetve ágyúállás került elő, valamint néhány kisebb méretű gerendafészek. A gerendák maradványaiból C14 izotópos vizsgálattal fogják megállapítani a fa korát.

„Jelenleg halad az építkezés, másfelől zajlik a tudományos munka is a háttérben, mert nem remélt információk kerültek elő. Mi sem számoltunk azzal, hogy ennyi plusz dolog kerül elő. Sőt azzal sem, hogy ennyire látványos lesz, ha visszaállítjuk a falat” – mesélte az igazgató.

Színesre ássák a történelmet

A feltárt ágyúállások egy része egy vonalban van a föld színével, ugyanis a Bánffy-bástya előtti várárkot az évek során többször is feltöltötték földdel. A múzeum igazgatója ennek ellenére szeretné mindegyik ágyúállást visszaállítani eredeti formájában, hogy a történelmi hitelességet megőrizték.

„Eddig ez egy masszív kőfal volt, ami most megváltozik, lőrések lesznek rajta, és a gerendafészek szépen ki lesznek hagyva a falban” – vázolta a jövőbeni terveket Miklós.

Tavasszal megkezdénék a várfal belső részén a régészeti ásatásokat, ugyanis úgy gondolják, ha kívül ilyen ágyúállások látszanak, akkor feltehetően belül egy masszívabb kőépítménynek kellett lennie, amit jelenleg föld borít.

2014. november 27. csütörtök, 18:01